

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Gert Cockx

tegen

De Standaard en standaard.be

Met een brief van 28 maart 2018 dient de heer Gert Cockx een klacht in tegen De Standaard en standaard.be. Aanleiding is een artikel van 17 februari 2018 onder de titel *Gesjoemel bij politievakbond NSPV. Gert Cockx moet voor rechter verschijnen*. Redactiemanager Toon van den Meijdenberg van Mediahuis antwoordt met een brief van 3 oktober, waarop Gert Cockx repliceert met een brief van 7 november 2018.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 5 april 2019. Gert Cockx woonde de hoorzitting bij. Voor De Standaard en standaard.be waren journaliste Eline Bergmans en meester Ann Devroe aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel gaat over de beslissing van de raadkamer van Mechelen om Gert Cockx (klager) door te verwijzen naar de correctionele rechtbank. Cockx zou gesjoemeld en zichzelf verrijkt hebben met geld van de politievakbond NSPV, waarvan hij jarenlang voorzitter was.

Volgens het artikel moet hij zich verantwoorden voor schriftvervalsing, passieve omkoping, belangenvermenging en verduistering door ambtenaren. De journaliste schrijft dat hij, volgens haar informatie, verschillende keren ging winkelen met de Mastercard van het NSPV zonder de uitgaven te verantwoorden. Maandelijks zou hij 800 euro onkosten hebben aangerekend waarvan niemand de details kende. Hij zou ook opdrachten gegeven hebben aan het bedrijf van zijn vrouw, terwijl niemand wist dat het haar firma was. In een ander geval zou een bedrijf, als dank voor een bestelling van de vakbond, een commissie van 10 procent aan zijn vrouw betaald hebben.

De journaliste schrijft dat Cockx de aantijgingen altijd ontkend heeft en zegt dat het om een lastercampagne gaat. Met steun van 19 andere vakbondsleden diende hij een klacht in tegen zijn voorganger, Philip Van Hamme, maar die leden werden geschorst door de nieuwe NSPV-top en de klacht tegen zijn voorganger werd ongegrond verklaard.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER zegt dat het artikel fouten bevat en lasterlijk is en is boos omdat hij geen wederhoor heeft gekregen.

Klager werd door de raadkamer doorverwezen naar de rechtbank, maar niet voor privé-uitgaven met de kredietkaart van de politievakbond. Precies daarvoor had het parket hem buiten vervolging gesteld. Toch maakt de passage over de privé-uitgaven een belangrijk onderdeel uit van het artikel en staat het in vette letters in een tussentitel en naast zijn foto.

Dat creëert een vermoeden van schuld voor feiten waarvoor klager buiten vervolging is gesteld.

De journaliste kende de vordering van het parket en de beschikking van de raadkamer niet en heeft de informatie niet naar behoren gecheckt. De Standaard argumenteert dat de raadkamer beslist met gesloten deuren, maar dat had net tot meer voorzichtigheid moeten aanzetten.

De financiële commissie en de raad van bestuur van de vakbond vonden al in 2015 geen onregelmatigheden in de bankverrichtingen en onkostennota's van klager. Zonder enige tegenstem verleende de algemene vergadering hem in 2016 kwijting als bestuurder. Maar de journaliste vertrouwt op één bron, die haar manipuleert. Dat blijkt overigens ook uit fouten in de repliek van De Standaard op de klacht over de aanpassing van de statuten van de vakbond en over de dagvaarding van klager en zijn echtgenote. De krant schrijft in haar repliek dat klager en zijn echtgenote gedagvaard worden voor dezelfde feiten, maar dat klopt niet.

De journaliste heeft zich voor het betwiste artikel gebaseerd op een artikel dat ze drie jaar eerder schreef over de zaak. Toen al had klager haar via telefoon – en daags na haar publicatie ook via het persagentschap Belga – gezegd dat hij de kredietkaart nooit had gebruikt voor privé-uitgaven, maar dat werd weggewuifd. In haar recente, betwiste artikel neemt de journaliste haar versie van 2015 gewoon over.

Het artikel is dus fout. De doorverwijzing door de raadkamer gaat niet over persoonlijke verrijking, maar over de relaties tussen de VZW NSPV en de eraan verbonden vennootschappen en de wijze waarop die worden bestuurd. Op dat vlak stelde de bedrijfsrevisor onregelmatigheden vast, maar die deden zich niet voor onder het voorzitterschap van klager, maar onder zijn voorganger. De kern van de zaak is dus niet de vraag hoe klager als voorzitter zijn zakken vulde, maar hoe men een vakbond met vier juridische entiteiten runt. Dat komt in de pers niet tot uiting. Het blijft bij de karikatuur dat klager in de kas zat te graaien, terwijl hij de vakbond net financieel gezond maakte.

Het artikel bevat nog andere fouten. Zoals in het artikel staat, diende klager een klacht in tegen zijn voorganger, maar de journaliste schrijft dat die klacht ongegrond werd verklaard, terwijl er nog cassatieberoep liep en de zaak dus niet afgesloten was.

Het artikel is ook onvolledig over de schorsing van 19 vakbondsleden. Zij sloten zich aan bij de klacht van klager tegen zijn voorganger, maar werden geschorst door de nieuwe raad van bestuur. De journaliste laat na om te vermelden dat hun schorsing door een rechter in kortgeding ongedaan werd gemaakt, wat andere journalisten wel publiceerden.

Klager zegt ten slotte dat hij geen wederhoor heeft gekregen. De journaliste heeft hem of zijn advocaat niet gecontacteerd. Had ze dat wel gedaan, dan had hij haar de nodige informatie kunnen geven en kunnen reageren op de ernstige aantijgingen van persoonlijke verrijking.

DE STANDAARD zegt dat de passage over de kredietkaart onvoldoende precies geformuleerd is, maar dat dit niet opweegt tegen de andere betichtingen tegen klager en dat men de globaliteit van het dossier in overweging moet nemen.

Klager werd vervolgd voor een groot aantal feiten en is daarvoor intussen veroordeeld. Aanvankelijk was er ook sprake van misbruik van de kredietkaart. Achteraf is gebleken dat er daarvoor geen doorverwijzing was. De krant erkent dat dit onderdeel van het artikel

onvoldoende precies is, maar benadrukt dat het gaat om de lichtste betichting, van een heel andere orde dan omkoping, valsheid in geschrifte, belangenvermenging en fiscale fraude.

Dat het artikel meer aandacht besteedt aan het misbruik van de kredietkaart dan aan de andere betichtingen, heeft te maken met de complexiteit van de andere dossiers. Het misbruik van de kredietkaart is de lichtste betichting, maar het was voor de journaliste zeer duidelijk dat klager op dat punt de waarheid niet sprak. Dat was al gebleken in 2015. Toen kreeg ze via een bron de afschriften van de kredietkaart in handen, met voor meer dan 4.200 euro uitgaven in boetieks, restaurants enz. Ze belde met klager, die zei dat de uitgaven alleen gingen over restaurantbezoeken en tankbeurten, terwijl ze de afschriften voor zich had en wist dat hij niet de waarheid sprak. Daags na haar publicatie gaf klager via Belga overigens een andere uitleg voor de uitgaven.

Bovendien gaat de persoonlijke verrijking niet alleen over de kredietkaart. De hele zaak draait om de manier waarop klager en zijn echtgenote zich volgens het parket hebben verrijkt, door de echtgenote in te schakelen voor bestellingen op kosten van de vakbond. Zij richtte een bedrijf op dat slechts enkele maanden bleef bestaan en alleen opdrachten kreeg van het NSPV of zijn nevenorganisaties, die via onbegrijpelijke omwegen gefactureerd werden. Klager en zijn vrouw zetten ingenieuze constructies op om te verbergen dat ze zichzelf opdrachten gaven met onverantwoorde winstmarges en commissies en zo zichzelf verrijkten. Het is een beproefde tactiek bij financiële fraudezaken om de constructies zo ingewikkeld te maken dat niemand er nog een touw aan kan vastknopen. Als journalist is het dan een uitdaging om een heel ingewikkelde zaak op een begrijpelijke manier in de krant te krijgen.

Het is niet gemakkelijk om als journalist een exact beeld te krijgen van de betichtingen in zo'n complex dossier. De raadkamer beslist achter gesloten deuren en het parket geeft weinig of geen commentaar. Maar de journaliste heeft het parket wel degelijk gebeld om te vragen waarvoor klager was doorverwezen. De woordvoester gaf de kwalificaties van de doorverwijzing en de journaliste vroeg specifiek naar het gebruik van de kredietkaart. Daarop zei de woordvoester dat klager voor ongeveer alles werd doorverwezen. Daardoor ging de journaliste ervan uit dat dat ook sloeg op gebruik van de kredietkaart. Het is voor onkosten niet altijd duidelijk onder welke kwalificatie dat valt.

Wat de klacht tegen zijn voorganger betreft, blijkt uit de gerechtelijke documenten duidelijk dat die onontvankelijk werd verklaard door de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling en dat het cassatieberoep van klager intussen verworpen is.

Dat het artikel niet vermeldt dat de schorsing van de 19 dissidente leden in kortgeding ongedaan werd gemaakt, is volgens de krant niet belangrijk, omdat de schorsing alleen werd vermeld om aan te duiden dat klager hun steun kreeg.

Ook het feit dat de algemene vergadering van het NSPV klager kwijting verleende als bestuurder, is strafrechtelijk niet relevant, aangezien het parket hem wel degelijk vervolgt.

De journaliste heeft voor de publicatie van het betwiste artikel klager niet opnieuw gecontacteerd, omdat ze hem in 2015 had gebeld en zijn argumentatie kende en wist dat hij mist spuide en loog, en omdat een reactie niet nodig is bij een doorverwijzing door de raadkamer. Het had geen zin om klager opnieuw te bellen, omdat hij geen inhoudelijke argumenten aandroeg en duidelijk liet blijken dat het hem stoorde dat De Standaard de zaak opvolgde. De journaliste had intussen gehoord dat klager haar zwart maakte en een riooljournaliste noemde. Verder volstaat het bij een vordering door het parket om daarnaar te

verwijzen en te vermelden dat de betrokkene het er niet mee eens is. De journalist moet niet zijn hele verdediging weergeven, dat gebeurt op het moment van het proces.

Dat de journaliste klager niet opnieuw gecontacteerd heeft, betekent evenwel niet dat de krant geen loyaal wederhoor gegeven heeft. Integendeel, in het artikel staat op vier plaatsen duidelijk dat klager zijn onschuld uitschreeuwt en spreekt van een lastercampagne. De journaliste heeft de reactie van klager dus niet weggewuifd, zoals hij beweert. Er is wederhoor gegeven, ook al is er onmiddellijk voorafgaand aan het artikel geen contact meer geweest.

Toen de krant de klacht van klager bij de Raad voor de Journalistiek ontving, las de journaliste dat hij niet was doorverwezen voor het gebruik van de kredietkaart. Hoewel het een detail is in het hele dossier en de journaliste niet letterlijk schreef dat klager werd doorverwezen voor misbruik van de kaart, besliste de krant toch om dat mee te nemen bij de berichtgeving over het proces begin 2019. In het artikel daarover staat dat 'anders dan De Standaard eerder ten onrechte schreef, klager niet wordt vervolgd voor vermeende ongeoorloofde uitgaven met de kredietkaart van de vakbond'. Dat is een duidelijke en loyale rechtzetting.

De Standaard besluit dat klager intussen tot 18 maanden voorwaardelijke gevangenisstraf veroordeeld is voor valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken, misbruik van vertrouwen, passieve private omkoping, fiscale valsheid in geschriften en niet correcte aangifte in de vennootschapsbelasting, waarbij de rechter aangeeft dat de feiten zeer ernstig zijn en klager en zijn echtgenote zich hebben verrijkt ten nadele van de politievakbond.

BESLISSING

De Raad beoordeelt het artikel op basis van de gegevens en de context op het moment van publicatie en maakt abstractie van de veroordeling van klager, die ruim een jaar later kwam.

De journaliste maakt aannemelijk dat het, op het moment van publicatie, op basis van haar bronnen en haar contact met het parket, journalistiek verantwoord was om te schrijven dat klager gesjoemeld zou hebben met geld van de politievakbond en dat hij ervan verdacht werd zichzelf verrijkt te hebben met geld van de bond, mee via constructies met zijn echtgenote. De Raad ziet op dit punt geen probleem.

Maar de passage over de kredietkaart en de niet verantwoorde onkosten klopt niet, terwijl de krant daarop focust met een tussentitel en het bijschrift bij de foto. De journaliste heeft zich gebaseerd op haar artikel van drie jaar eerder en zegt dat het moeilijk was om uit te maken onder welke kwalificatie het gebruik van de kredietkaart eventueel viel, maar het feit dat de woordvoester van het parket zei dat klager *voor ongeveer alles* doorverwezen was, had tot een extra check moeten leiden, wat niet gebeurd is. De Raad is daarom van oordeel dat het artikel op dit punt niet strookt met artikel 1 van de code over waarheidsgetrouw berichten.

Wat wederhoor betreft, is de Raad van oordeel dat de journaliste de reactie van klager op de beschuldigingen loyaal heeft weergegeven, waar ze duidelijk en herhaaldelijk schrijft dat hij de aantijgingen ontkent en spreekt van een lastercampagne. Dat ze hem met het oog op het betwiste artikel niet opnieuw gecontacteerd heeft, doet niets af aan de loyale weergave van zijn standpunt.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond wat de waarheidsgetrouwheid van de passage over de kredietkaart betreft.

Brussel, 20 juni 2019